

**РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УЧНІВ
ЯК МОТИВ ДО НАВЧАННЯ У КОМПЕТЕНТІСНО
ОРІЄНТОВАНІЙ ОСВІТІ**

Доротюк В. І.

*кандидат психологічних наук,
старший науковий співробітник,
завідувач відділу профільного навчання
Інституту педагогіки
Національної академії педагогічних наук
м. Київ, Україна*

Інтереси учня є основною характеристикою його особистості, адже пов'язані вони безпосередньо з потребами. «В інтересах поєднуються пізнавальні, емоціональні і вольові властивості особистості» [1, с. 247] Для школи важливим є розвиток пізнавальних інтересів. Для цього потрібно розглянути його структуру і методи роботи з ним.

Пізнавальний інтерес супроводжується проявом позитивних почуттів, емоційного задоволення, бажанням його розвивати. Природно, що успішними для цього будуть ті уроки, які будуть цікаво донесені, наповнені важливою і достовірною інформацією, та проведені в діалоговій формі. Наші дослідження показали, що учні, 140

які не визначились з майбутньою професією і не мають конкретних предметних переваг залюбки і активно відвідують уроки, на яких їм цікаво.

Прояви інтересу школяра пов'язані із його здібностями. У кожної дитини природні здібності проявляються різні: математичні, художні, мовні та інші. Часто вони співпадають із предметами, що викладаються у школі, і тоді це стає поштовхом для розширення і поглиблення знань та відбивається у шкільній успішності.

Інтереси людини співпадають з її нахилами та виявляються, як прагнення займатися певними видами діяльності. Якщо є нахил займатися програмуванням то інтерес теж лежить у цій площині, якщо нахил до спорту то інтерес теж знаходиться там. Педагог повинен бачити нахили школярів та знаходити шляхи їх використання в активізації пізнавальних функцій.

Навчальне середовище значно впливає на пізнавальні процеси учня. Воно повинне бути інтелектуальним та творчим. Викладач є провідним фактором в розвитку інтересів учнів, успішно виставляючи перед ними такі завдання, які спонукають учня до саморозвитку. «Досвід доводить корисність постановки перед дитиною таких завдань, котрі заохочують його до переходу на наступні стадії розвитку» [2, с. 364].

Наявність інтересів вимагає від людини цілеспрямованості та вольових зусиль, адже їх розвиток вимагає активності в прагненні набути відповідних знань та умінь.

Значна роль у вихованні пізнавальних інтересів належить оптимально організованій навчально-виховній роботі, яка враховує індивідуальні особливості учнів та допомагає розвивати у них відповідні інтереси. «В умовах розвиваючого навчання вчителю належить організувати діяльність дітей, направлену на пошук способу рішення виникаючих перед ними задач» [3, с. 234]

Застосування набутих знань у практичній роботі значно закріплює стійкість особистісних інтересів. Школа повинна організовувати учням практичну діяльність у площині їх

інтересів. Проведені нами дослідження виявили відсутність матеріальної бази для практичних занять у закладах середньої освіти. Школа не має інструментарію та спеціалістів для проведення психолого-педагогічного діагностування особистісних якостей та інтересів учнів.

Ці проблеми потрібно вирішувати на рівні держави і суспільства, адже розвиток пізнавальних інтересів сприяє правильному вибору професії учнями та забезпечення країни у майбутньому кваліфікованими кадрами.

Література:

1. Чамата П.Р. Психологія. К., 1970. 304 с.
2. Брунер Дж. Психологія пізнання. М., 1977. 413 с.
3. Смінов С. А. Педагогіка. Теорії, системи, технології. М., 2006. 512 с.